

AZERBAJCAN'DA HUKUK DEVLETİNİN GÜNCEL SORUNLARI

Melikşah Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin düzenleyiciler arasında yer aldığı "Azerbaycan'da Hukuk Devletinin Güncel Sorunları" konulu uluslararası sempozyum Azerbaycan'da gerçekleştirildi.

Melikşah Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Qafqas Üniversitesi Özel Hukuk Araştırma Merkezi ve Azerbaycan Milli İlimler Akademisi Felsefe ve Hukuk Enstitüsü'nün ortaklaşa düzenlediği "Azerbaycan'da Hukuk Devletinin Güncel Sorunları" konulu uluslararası sempozyum düzenlendi.



Sempozyum Azerbaycan Milli İlimler Akademisi'nde 23-24 Ekim tarihleri arasında gerçekleştirildi. Konferansa Azerbaycan, Türkiye ve diğer ülkelerden akademisyenler katıldı. Sempozyumda Milli İlimler Akademisi müdürü, Dr. İlham Memmedzade konuşma yaparak hukuki devletle ilgili fikirler, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in bu alanda gerçekleştirdiği modernleştirme politikalarından bahsetti. Dr. Memmedzade toplumda hukuki altyapıya ve bu konuda ilgili bilim adamlarının ortak metodolojik çalışmalar yapmasına ihtiyaç olduğunu söyledi.

Sempozyumda açılış konuşması yapan Melikşah Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Murat Şen, konuşmasında şu konulara değindi: "İnsan hakları" ve "Hukuk Devleti" kavramlarının (değerlerinin) anlaşılması ve çağdaş



demokrasiler arasında hak ettiği yeri alması adına bilimsel toplantıların yapılması önem arz ettiği gibi, bu tür toplantılar biz hukukçulara da güç verdiği bir gerçektir. Bu vesileyle Melikşah Üniversitesi olarak, Azerbaycan Milli İlimler Akademisi Hukuk Enstitüsü ve Qafqas Üniversitesi ile birlikte Azerbaycan'da "Hukuk Devletinin Güncel Sorunları" konusunda 2. Uluslararası Konferansı düzenlemekten fevkalade onur duyduğumuzu ifade etmek isterim. Birincisini "İnsan Hakları" gibi globalleşen dünyanın en önemli konularından birine hasrettiğimiz bu konferanslar serisinin ikincisi de her bir devletin önemli değerlerinden olan "Hukuk Devleti" ilkesine hasredilmiştir.

Sınırsız egemenlik hakkını elinde tutan mülk devlet ve polis devlet anlayışından farklı olarak Hukuk devlet anlayışında devletin üstün gücü ve otoritesi (hakimiyeti) sınırsız ve denetimsiz (nezaretsiz) değildir. Hukuk devleti, her fikir gibi zamanla gelişmiş olup, üstün güç sahibi devlete karşı kişilerin hukuki güvenlik içinde korunması düşüncesinin bir ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Hukuk devleti anlayışının gereği olarak devletin getirdiği kurallara kendisinin de uymasını gerektirir.

"Devlet hem hukuku yaratan hem uygulayan hem de kendisi bu hukuka uyandır..."

Bir ideal, bir mefkure olan Hukuk Devleti modern anayasaların temelini oluşturmaktadır. "Hukuk devleti", sadece sıradan vatandaşların değil, toplumdaki siyasi de hukuka bağlı kalması yolundaki fikri çabaların pozitif hukuka yansımalarıdır. Hukuk devleti, iktidarının ve bu iktidarın kullanımının sınırlandırılmasına hizmet eden temel bir ilkedir. Hukuk devleti, her şeyden önce devletin hukuka bağlı olmasını, adaletle hareket etmesini gerektirmektedir. Bu durum, kamu otoritelerinin yetki alanlarının, kişiler için genel bir koruma, geleceğe dönük öngörü yapma imkanı sağlayacak şekilde tespit edilmesi ile temin edilebilir. Hukuki güvenlikten bahsedilebilmesi için ise bazı şartların yerine getirilmesi şarttır. Bunlar; 1. Temel hakların güvence altına alınması, 2. İdarenin hukuka bağlılığı, 3. Yasamanın hukuka bağlılığı, 4. Yargı bağımsızlığı'dır. Söz konusu ilkelerin temin edilmesi hukuk devletinin olmazsa olmazıdır.

Son olarak ifade edelim ki, ülkelerimizin refahı ve mutluluğu, her alanda standartlarını yükselterek kalkınması, etik değerlerle donatılmış, hukukun üstünlüğüne ve evrensel ilkelerine bağlı, içinde yaşadığı toplumu tanıyan, özgürlükçü, çağdaş, rekabete açık, yeni ve öncü bilgiye ulaşmayı hedefleyen, yeni sorunlara çözüm üretebilecek yeterli teorik ve uygulama bilgisine sahip, ulusal, uluslararası düzenleme ve uluslar üstü yaklaşımları bilen ve uygulayan, uluslararası ve disiplinler arası işbirliği ile her türlü kaynağı etkili ve verimli kullanan adil hukukçular yetiştirmekten geçmektedir.

Bu bağlamda Melikşah Üniversitesi olarak Azerbaycan eğitim kurumları ile ortak araştırma projelerinin geliştirilmesi ve uygulanmasını, akademik değişim, öğrenci değişimi ve diğer konularda işbirliği çalışmaları yaptık ve bundan sonrada işbirliğini gerçekleştirmeye devam etmekteyiz. Bu konularda her türlü işbirliği tekliflerine açığız.

Prof. Dr. Murat Şen, sempozyumda "Hukuk Devletinde Sosyal Güvenlik Hakkı ve Türkiye Örneği" konulu tebliğ sundu. Sempozyumda ayrıca Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı mevzuat ve hukuk uzmanlık konuları müdürü, Prof. Dr. Şahin Aliyev ve diğer katılımcılar tebliğlerini sundular.